

Camping De Braamhorst

Quickscan naar het voorkomen van beschermde natuurwaarden op camping
De Braamhorst e.o. i.r.t. de mogelijke komst van een asielzoekerscentrum voor 300 bewoners

F.G.W.A. Ottburg, D.R. Lammertsma, H.A.H. Jansman en D. de Vries

ALTERRA
WAGENINGEN **UR**

Camping De Braamhorst

Quickscan naar het voorkomen van beschermde natuurwaarden op camping
De Braamhorst e.o. i.r.t. de mogelijke komst van een asielzoekerscentrum voor 300 bewoners

F.G.W.A. Ottburg, D.R. Lammertsma, H.A.H. Jansman en D. de Vries

Dit onderzoek is uitgevoerd door Alterra Wageningen UR in opdracht van de gemeente Ede.

Alterra Wageningen UR
Wageningen, juli 2016

Alterra-rapport 2756
ISSN 1566-7197

Ottburg, F.G.W.A., D.R. Lammertsma, H.A.H. Jansman en D. de Vries, 2016. *Camping De Braamhorst; Quickscan naar het voorkomen van beschermde natuurwaarden op camping De Braamhorst e.o. i.r.t. de mogelijke komst van een asielzoekerscentrum voor 300 bewoners*. Wageningen, Alterra Wageningen UR (University & Research centre), Alterra-rapport 2756. 28 blz.; 19 fig.; 7 tab.; 1 ref.

Dit is een quickscan van campingterrein De Braamhorst waar is gekeken naar beschermde natuurwaarden in relatie tot een voorgenomen locatie voor 300 asielzoekers.

Trefwoorden: asielzoekerscentrum, beschermde natuurwaarden, boommarter, camping De Braamhorst, gemeente Ede, Natura2000-gebied De Veluwe, vleermuizen, vogels

Dit rapport is gratis te downloaden van <http://dx.doi.org/10.18174/393139> of op www.wageningenUR.nl/alterra (ga naar 'Alterra-rapporten' in de grijze balk onderaan). Alterra Wageningen UR verstrekt *geen* gedrukte exemplaren van rapporten.

© 2016 Alterra (instituut binnen de rechtspersoon Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek), Postbus 47, 6700 AA Wageningen, T 0317 48 07 00, E info.alterra@wur.nl, www.wageningenUR.nl/alterra. Alterra is onderdeel van Wageningen UR (University & Research centre).

- Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van deze uitgave is toegestaan mits met duidelijke bronvermelding.
- Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking is niet toegestaan voor commerciële doeleinden en/of geldelijk gewin.
- Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking is niet toegestaan voor die gedeelten van deze uitgave waarvan duidelijk is dat de auteursrechten liggen bij derden en/of zijn voorbehouden.

Alterra aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Alterra-rapport 2756 | ISSN 1566-7197

Foto omslag: overzichtsfoto van het midden gedeelte op camping De Braamhorst.
Foto: Fabrice Ottburg©.

Inhoud

	Inleiding	5
1	Ligging camping De Braamhorst	6
2	Natura 2000	8
3	Veldwerk	10
	3.1 Broedvogels	10
	3.2 Vleermuizen	14
	3.3 Overige fauna	16
	3.4 Vegetatie	20
	3.4.1 Habitattypen	20
	3.4.2 Plantensoorten	21
4	Voorlopige conclusies en aanbevelingen	24
	Literatuur	27

Inleiding

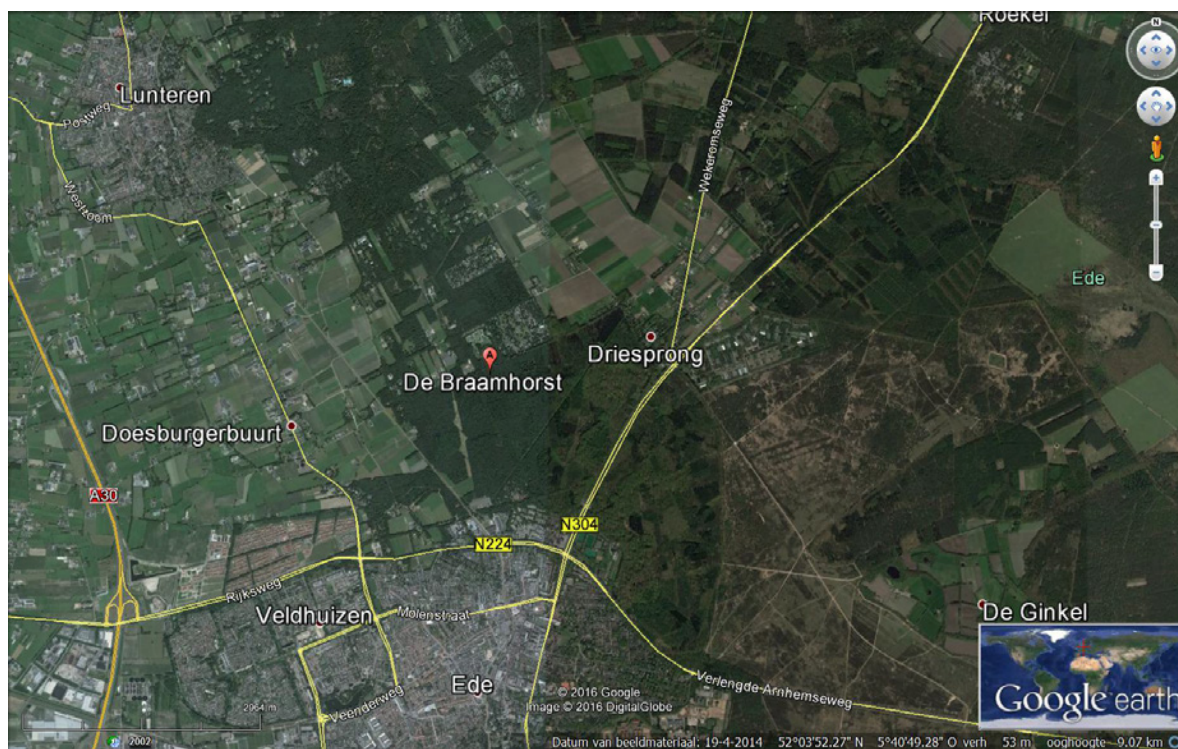
Door de gemeenteraad van Ede zijn op 14 april 2016 drie terreinen aangegeven waar mogelijk asielzoekerscentra worden gevestigd middels een tijdelijke vergunning voor een periode van vijf jaar. Een van deze locaties is een kampeerterrein dat tot 1 juli 2016 in eigendom was van de Nederlandse Caravan Club (NCC). Dit terrein is gelegen aan de Zonneoordlaan 45a in de gemeente Ede en staat bekend als 'camping De Braamhorst'. Camping De Braamhorst ligt deels in Natura2000-gebied De Veluwe. Het is mogelijk dat beschermde natuurwaarden in het kader van de Flora- en faunawet en de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn op het terrein voorkomen. De gemeente Ede heeft daarom Alterra verzocht een quickscan uit te voeren naar het voorkomen van beschermde natuurwaarden op het terrein van camping De Braamhorst en de directe omgeving.

De voorlopige resultaten van eventueel aangetroffen beschermde natuurwaarden worden afgezet tegen het uitgangspunt dat het mogelijke toekomstige asielzoekerscentrum 300 personen huisvest in tijdelijke units, waarbij de terreinindeling nog nader door de gemeente Ede zal worden ingevuld.

In de voorliggende rapportage worden de resultaten van de quickscan voor de verschillende faunagroepen en flora gepresenteerd. De rapportage betreft dus geen jaarrondinventarisatie, maar een eerste indicatie op basis van momentopnames.

1 Ligging camping De Braamhorst

Camping De Braamhorst is gelegen ten noorden van de stad Ede (Figuur 1). Tot voor kort werd camping De Braamhorst decennialang door de Nederlandse Caravan Club (NCC) gebruikt.

Figuur 1 Ligging plangebied. Kaart: Google Earth.

Sfeerimpressie van camping De Braamhorst (Figuur 2).

Figuur 2 Camping De Braamhorst mei-juni 2016. Foto's Fabrice Ottburg©.

2 Natura 2000

Camping De Braamhorst ligt deels in Natura2000-gebied De Veluwe (Figuur 1) en deze is aangewezen voor de volgende habitattypen en habitatsoorten (gebiedenbeleid):

Habitattypen

- H2310 Psammofiele heide met *Calluna* en *Genista*
- H2320 Psammofiele heide met *Calluna* en *Empetrum nigrum*
- H2330 Open grasland met *Corynephorus*- en *Agrostis*-soorten op landduinen
- H3130 Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het *Littorelletalia uniflorae* en/of *Isoëto-Nanojuncetea*
- H3160 Dystrofe natuurlijke poelen en meren
- H3260 Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het *Ranunculion fluitantis* en het *Callitriche-Batrachion*
- H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*
- H4030 Droge Europese heide
- H5130 *Juniperus communis*-formaties in heide of kalkgrasland
- H6230 *Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
- H6410 Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (*Molinion caeruleae*)
- H7110 *Actief hoogveen
- H7140 Overgangs- en trilveen
- H7150 Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het *Rhynchosporion*
- H7230 Alkalisch laagveen
- H9120 Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion robur-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)
- H9190 Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met *Quercus robur*
- H91E0 *Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Habitatsoorten

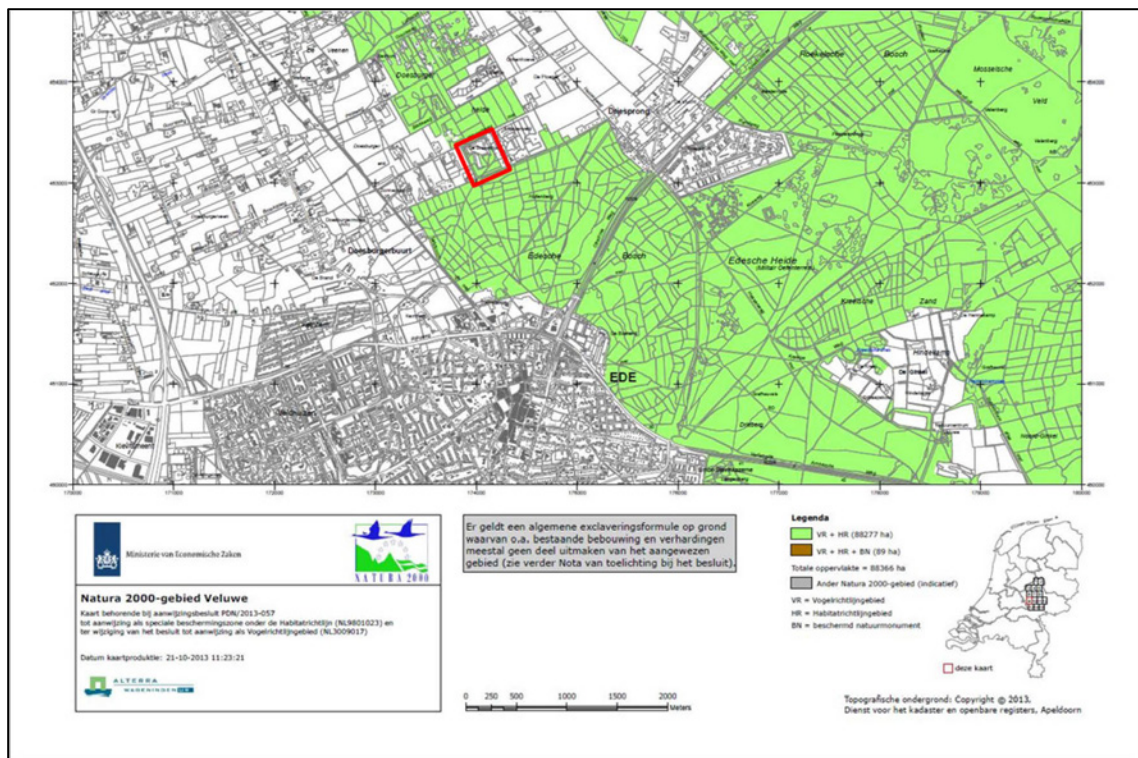
- H1042 Gevlekte witsnuitlibel (*Leucorrhinia pectoralis*)
- H1083 Vliegend hert (*Lucanus cervus*)
- H1096 Beekprik (*Lampetra planeri*)
- H1163 Rivierdonderpad (*Cottus gobio*)
- H1166 Kamsalamander (*Triturus cristatus*)
- H1318 Meervleermuis (*Myotis dasycneme*)
- H1831 Drijvende waterweegbree (*Luronium natans*)

Broedvogels

- A072 Wespandief (*Pernis apivorus*)
- A224 Nachtzwaluw (*Caprimulgus europaeus*)
- A229 IJsvogel (*Alcedo atthis*)
- A236 Zwarte specht (*Dryocopus martius*)
- A246 Boomleeuwerik (*Lullula arborea*)
- A255 Duinpieper (*Anthus campestris*)
- A338 Grauwe klauwier (*Lanius collurio*)

Niet broedvogels (c.q. trekkende vogels)

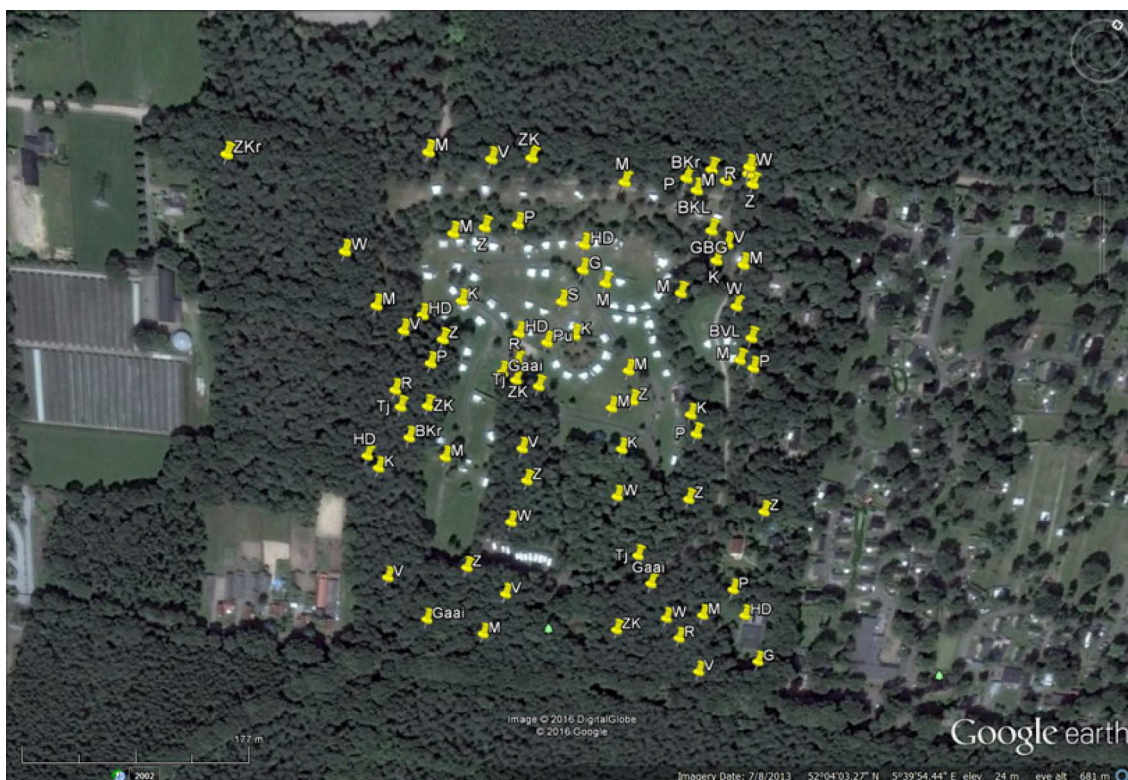
- A233 Draaihals (*Jynx torquilla*)
- A276 Roodborsttapuit (*Saxicola torquata*)
- A277 Tapuit (*Oenanthe oenanthe*)

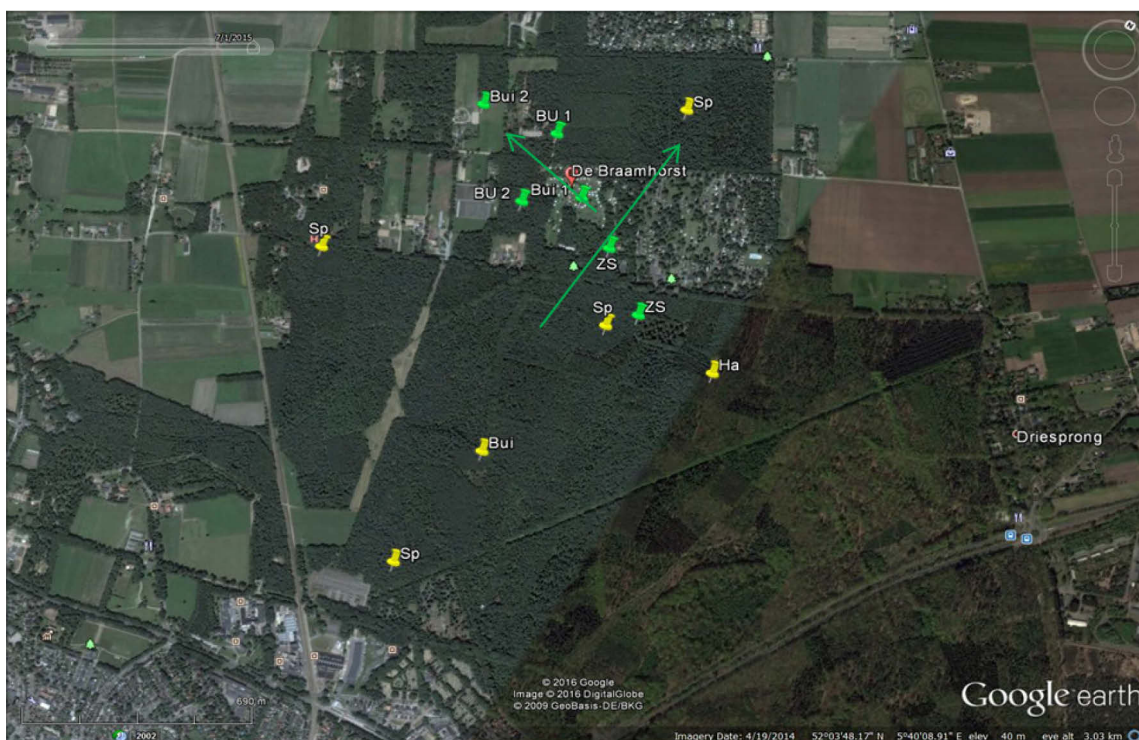
Figuur 3 Detail uit kaart 9 van de Natura 2000-gebiedenkaart Veluwe met daarin de omgeving van camping De Braamhorst (camping in rood kader). Kaart: Ministerie van Economische Zaken.

Figuur 3a Links geeft de potentiële afraastering weer binnen het plangebied. Rechts geeft de potentiële looproute waar vanaf het plangebied naar het centrum van Ede. Bron: gemeente Ede.

Figuur 5 Resultaat van de vogeltelling in de vroege ochtend van 11 mei 2016 op camping De Braamhorst. Legenda: zie Tabel 1. Kaart: Google Earth.

Figuur 6 Resultaat van overvliegende vogels op De Braamhorst en aanwezigheid van roofvogelhorsten rondom de camping. Legenda: zie Tabel 1. De gele punaises zijn waarnemingen in het kader van roofvogelonderzoek in de gemeente Ede (Ralph Buij). De groene punaises zijn waarnemingen vanuit deze quickscan. Kaart: Google Earth.

Bij de avondtelling van 10 mei vloog een Zwarte specht in noordoostelijke richting roepend over de camping. Bij de ochtendtelling van 11 mei riep een Zwarte specht vanuit het bos ten zuidoosten van de camping (Figuur 4). De bosuil meldde zich 10 mei om 21:38 (locatie BU 1 in Figuur 4). Kort daarna riep de man (aangenomen is op basis van klank en tijd dat het dezelfde betreft) vanaf locatie BU 1. Later in de nacht riep zowel een man- als een vrouw-bosuil vanuit de locaties BU 1 en BU 2 (1:30-3:30 AM). Een buizerd vloog 11 mei rond 8:40 schroevend over de camping in noordwestelijke richting (locatie Bui 1). Op 19 mei werd een buizerd zittend op een paal in het agrarisch landschap vastgesteld (locatie Bui 2).

Tabel 1

Vastgestelde vogelsoorten op de camping en enkele indicatieve vogelsoorten rondom de camping, inclusief de afkortingen die in de figuren zijn gebruikt.

Soort	Code	Locatie
Bonte vliegenvanger	BVL	camping
Boomklever	BKL	camping
Boomkruiper	BKr	camping
Gaai	Gaai	camping
Groenling	G	camping
Grote bonte specht	GBS	camping
Houtduif	HD	camping
Koolmees	K	camping
Merel	M	camping
Pimpelmees	P	camping
Putter	Pu	camping
Roodborst	R	camping
Spreeuw	S	camping
Tijftjaf	Tj	camping
Vink	V	camping
Winterkoning	W	camping
Zanglijster	Z	camping
Zwarte kraai	ZKr	camping
Zwartkop	ZK	camping
Bosuil	BU	rondom
Zwarte Specht	ZS	rondom
Sperwer	Sp	rondom
Havik	Ha	rondom
Buizerd	Bui	rondom

3.2 Vleermuizen

Uit de data in de NDFF van 2010-2016 blijkt dat in de ruime omgeving van De Braamhorst de volgende soorten voorkomen (Tabel 2). Waarnemingen van vleermuizen in de directe omgeving van De Braamhorst in de NDFF data ontbreken. In de avond van 27 juni 2016 van 21:30 tot 23:15 uur is daarom een verkennend onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd.

Tabel 2

Vleermuizen uit de NDFF in een straal van 3 km, waargenomen soorten tijdens het veldbezoek op De Braamhorst en in de omgeving van De Braamhorst. X=waargenomen, -=niet waargenomen.

Soorten uit de NDFF	Wetensch. naam	Braamhorst	Omgeving
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	X	X
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	-	-
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus sp. indet.</i>	-	-
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	-	-
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	-	X
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	-	-
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	-	-

De directe omgeving van De Braamhorst en de meest waarschijnlijke looproute vanaf De Braamhorst naar Ede-centrum is hierbij afgezocht met twee personen met een Petterson D230 batdetector (Figuur 6).

Figuur 9 Petterson D230 batdetector die is gebruikt voor het vaststellen van de aanwezigheid van vleermuizen. Foto: Fabrice Ottburg©.

Hierbij werden 17 foeragerende gewone dwergvleermuizen en rosse vleermuizen aangetroffen (Figuur 10). Niet uitgesloten kan worden dat ook de overige vleermuissoorten uit de NDFF van De Braamhorst en directe omgeving gebruikmaken om te foerageren.

Op 17 mei 2016 is De Braamhorst geïnventariseerd op het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen. Op De Braamhorst zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen. De bomen op het terrein zijn hiervoor ongeschikt. Ook werden geen sporen aangetroffen bij de bebouwing (toiletgebouwen, receptie).

3.3 Overige fauna

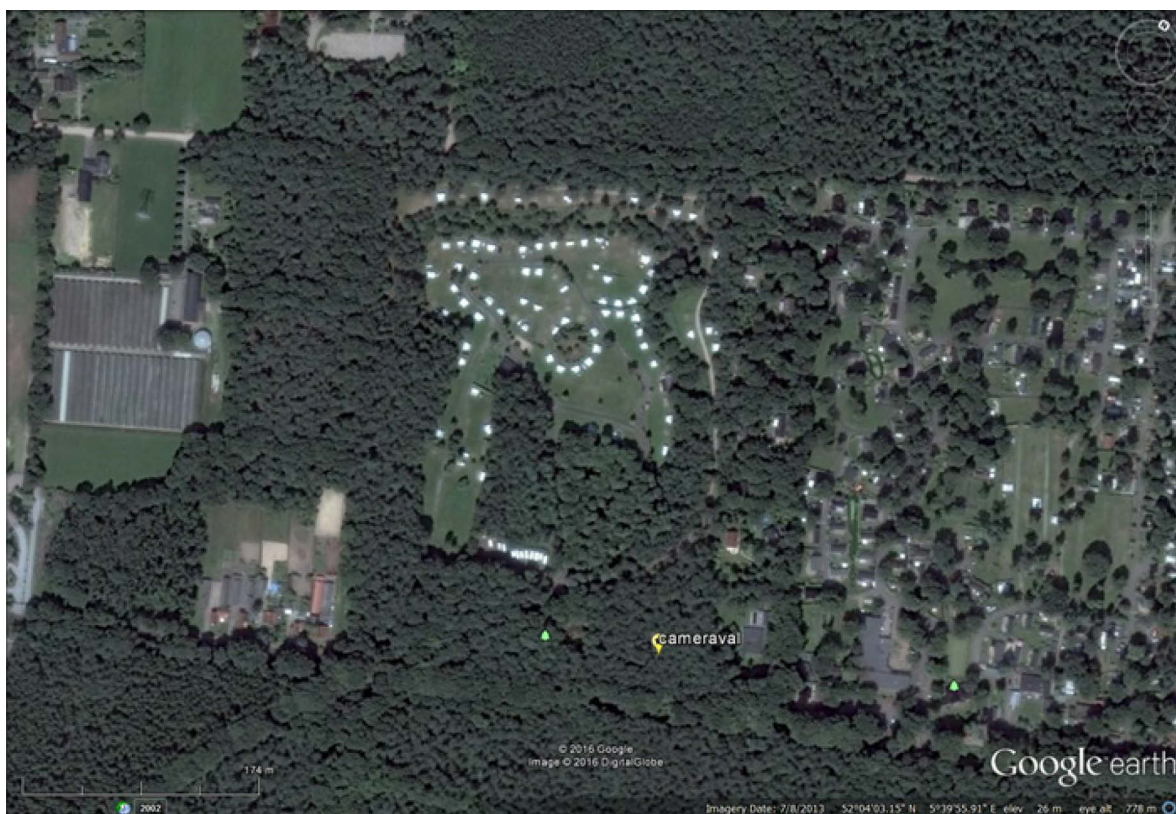
Uit de data in de NDFF van 2010-2016 blijkt dat in de ruime omgeving van De Braamhorst de volgende soorten voorkomen (Tabel 1). Waarnemingen van zoogdieren in de directe omgeving van De Braamhorst ontbreken in de NDFF-data. Op 10,11 en 17 mei 2016 is een veldinventarisatie van De Braamhorst en omgeving uitgevoerd op het voorkomen van fauna.

Tabel 3

Zoogdieren uit de NDFF in een straal van 3 km, waargenomen (sporen van) soorten tijdens veldbezoeken op de Braamhorst en waargenomen soorten in de omgeving van De Braamhorst. X=waargenomen, -=niet waargenomen.

Soorten NDFF	Wetensch. naam	Braamhorst	Omgeving
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	-	-
Boommarter	<i>Martes martes</i>	X	-
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	X	X
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	-	-
Das	<i>Meles meles</i>	X	-
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	-	-
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>	-	-
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	-	-
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	X	X
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	-	-
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	-	X
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	-	-
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	-	-
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	X	X
Mol	<i>Talpa europaea</i>	-	X
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	-	X
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	-	-
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	-	-
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	-	-
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	X	-
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	-	-
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	-	X
Woelrat/molmuis	<i>Arvicola amphibius/scherman</i>	-	-

Hierbij werden op De Braamhorst (sporen van) boommarter, egel, konijn, bosmuis en das aangetroffen. Op de locatie waar keutels van de boommarter werden waargenomen, is een cameraval geplaatst (Figuur 8) van 10 mei t/m 19 mei 2016. Op de beelden werd een boommarter waargenomen op 12 mei (Figuur 9). Daarnaast werden een vos en meerdere huiskatten vastgelegd. Er werden geen verblijfplaatsen op het terrein aangetroffen van boommarter en vos. Wel werd één pijp van een das waargenomen (Figuur 10 en Figuur 11). Deze was al geruime tijd niet meer in gebruik. Op het terrein werden geen sporen gevonden van (recente) dassenactiviteit (mestputjes, snuitputjes, haren etc.).

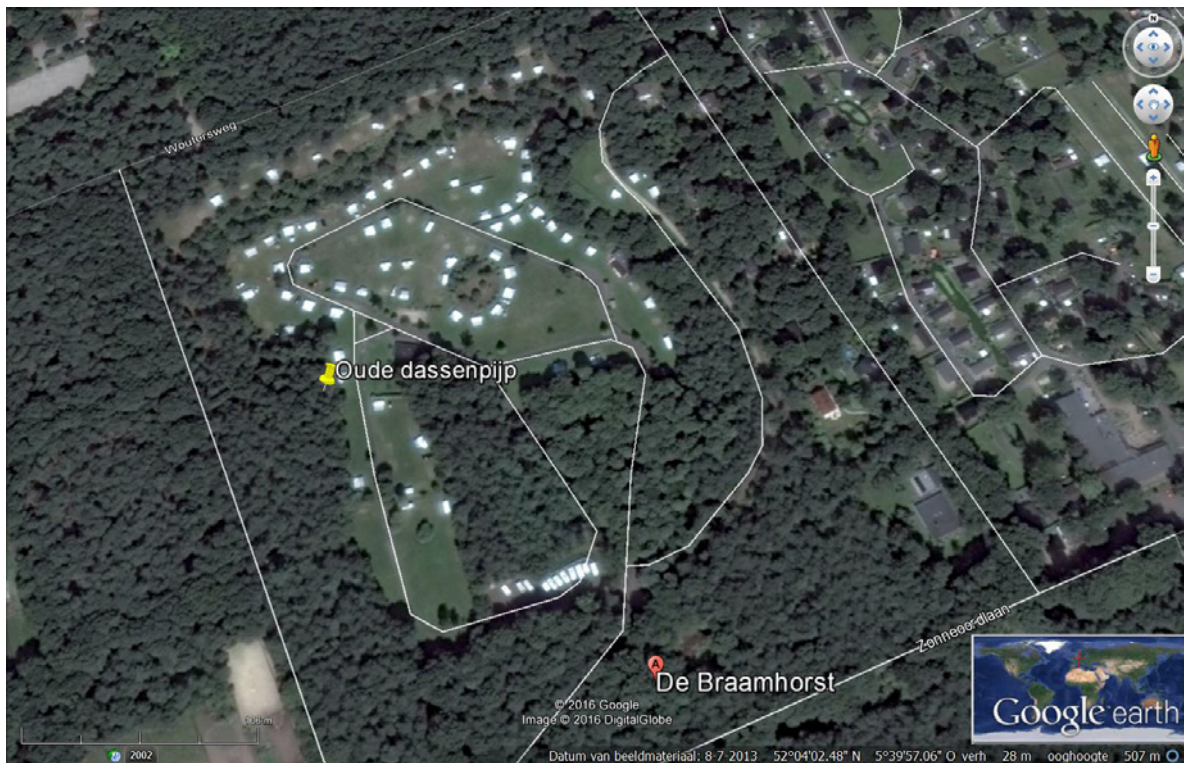
Figuur 11 Positie van de cameraval met de waargenomen boommarter en boommarterkeutels op camping De Braamhorst. Kaart: Google Earth.

Figuur 12 Op 12 mei 2016 werd deze boommarter vastgelegd met de camera op De Braamhorst. Het betreffende dier is bezig zijn territorium te markeren. Foto: Alterra/Hugh Jansman©.

Figuur 13 Verlaten dassenpijp omgeven met prikkeldraad op camping De Braamhorst.
Foto's: Fabrice Ottburg©.

Figuur 14 Ligging verlaten dassenpijp op camping De Braamhorst. Kaart: Google Earth.

Tabel 4 tot en met Tabel 6 geven een overzicht van het voorkomen van amfibieën, reptielen en ongewervelden uit de NDFF. De Braamhorst biedt geen habitat voor amfibieën en vissen, er komt geen open water voor. Reptielen werden tijdens de veldbezoeken niet aangetroffen, maar niet uitgesloten kan worden dat de hazelworm op het terrein voorkomt in lage dichtheden. Beschermde ongewervelden werden niet waargenomen op De Braamhorst. Habitat voor het vliegend hert en de gevlekte witsnuitlibel ontbreekt.

Tabel 4

Amfibieën uit de NDFF in een straal van 3 km, waargenomen soorten tijdens veldbezoeken op De Braamhorst en waargenomen soorten in de omgeving van De Braamhorst.

Soorten NDFF	Wetensch. naam	Braamhorst	Omgeving
Bastaardkikker	<i>Rana klepton esculenta</i>	-	-
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	-	-
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	-	-
groene kikker (soort onbepaald)	<i>Rana esculenta synklepton</i>	-	-
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	-	-
Rugstreeppad	<i>Bufo calamita</i>	-	-

Tabel 5

Reptielen uit de NDFF in een straal van 3 km, waargenomen soorten tijdens veldbezoeken op De Braamhorst en waargenomen soorten in de omgeving van De Braamhorst.

Soorten NDFF	Wetensch. naam	Braamhorst	Omgeving
Gladde slang	<i>Coronella austriaca</i>	-	-
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	-	-
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	-	-
Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>	-	-

Tabel 6

Ongewervelden uit de NDFF in een straal van 3 km, waargenomen soorten tijdens veldbezoeken op De Braamhorst en waargenomen soorten in de omgeving van De Braamhorst.

Soorten NDFF	Wetensch. naam	Braamhorst	Omgeving
Blauwvleugelsprinkhaan	<i>Oedipoda caerulescens</i>	-	-
bruin blauwtje	<i>Aricia agestis</i>	-	-
bruine vuurvliinder	<i>Lycaena tityrus</i>	-	-
Bruine winterjuffer	<i>Sympecma fusca</i>	-	-
groot dikkopje	<i>Ochlodes sylvanus</i>	-	-
heideblauwtje	<i>Plebejus argus</i>	-	-
heivliinder	<i>Hipparchia semele</i>	-	-
kleine parelmoervliinder	<i>Issoria lathonia</i>	-	-
Sikkelsprinkhaan	<i>Phaneroptera falcata</i>	-	-
sleedoornpage	<i>Thecla betulae</i>	-	-
Veldkrekkel	<i>Gryllus campestris</i>	-	-
zilveren maan	<i>Boloria selene</i>	-	-
Zoemertje	<i>Stenobothrus lineatus</i>	-	-

3.4 Vegetatie

Op 17 mei 2016 is het terrein van camping De Braamhorst bezocht, waarbij een inventarisatie van de aanwezige vegetatie en flora heeft plaatsgevonden. Op basis van deze inventarisatie wordt besproken welke habitattypen en wettelijk beschermde soorten aanwezig zijn op het terrein.

3.4.1 Habitattypen

Camping De Braamhorst ligt deels op Natura2000-gebied Veluwe. De Veluwe is voor de volgende habitattypen aangewezen:

- H2310 Psammofiele heide met *Calluna* en *Genista*
- H2320 Psammofiele heide met *Calluna* en *Empetrum nigrum*
- H2330 Open grasland met *Corynephorus*- en *Agrostis*-soorten op landduinen
- H3130 Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het *Littorelletalia uniflorae* en/of *Isoëto-Nanojuncetalia*
- H3160 Dystrofe natuurlijke poelen en meren
- H3260 Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het *Ranunculion fluitantis* en het *Callitricho-Batrachion*
- H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*

H4030 Droge Europese heide

- H5130 *Juniperus communis*-formaties in heide of kalkgrasland
- H6230 *Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
- H6410 Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (*Molinia caerulea*)
- H7110 *Actief hoogveen
- H7140 Overgangs- en trilveen
- H7150 Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het *Rhynchosporion*
- H7230 Alkalisch laagveen

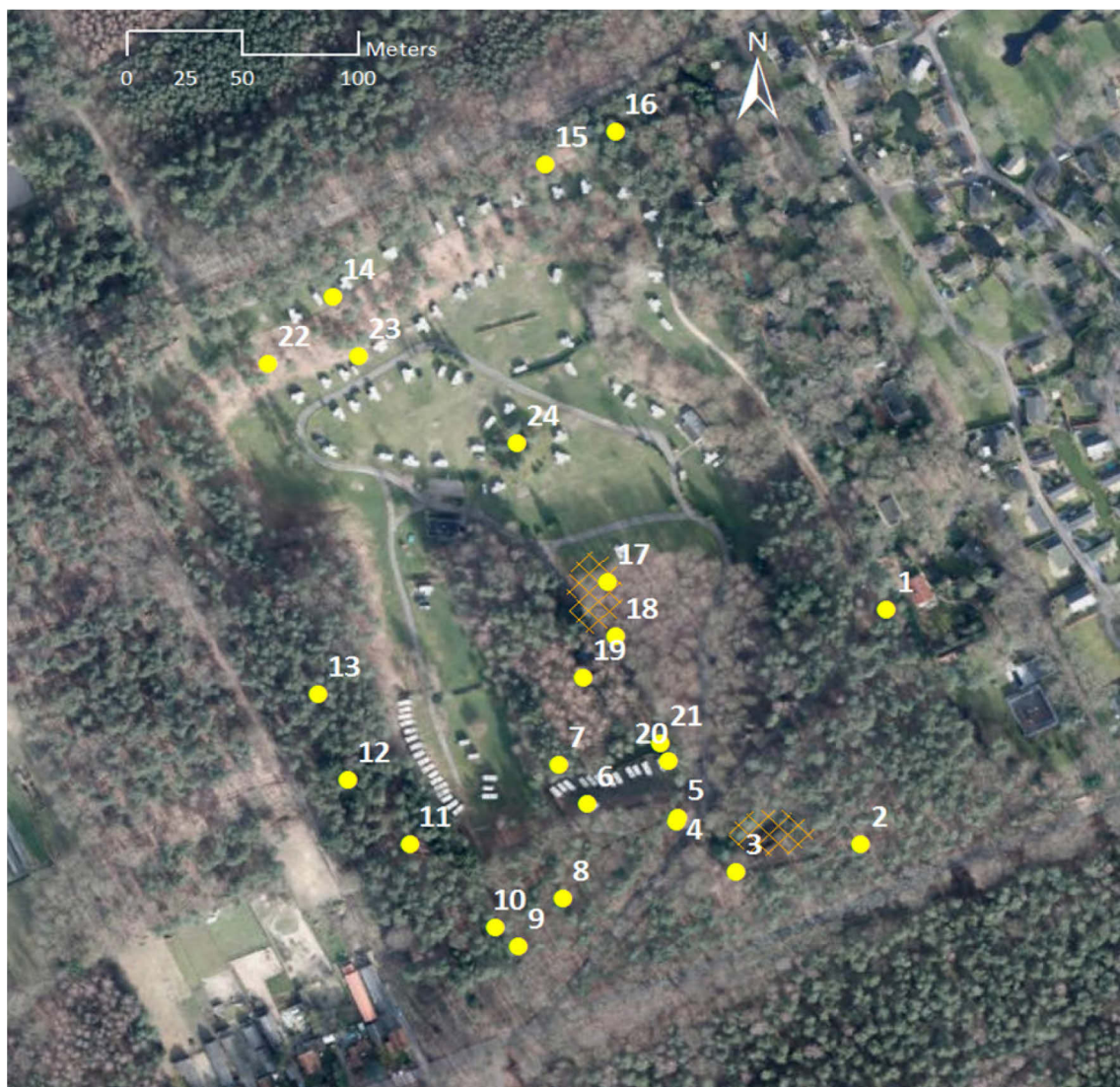
H9120 Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion robur-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)

- H9190 Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met *Quercus robur*
- H91E0 *Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

De onderstreepte en vetgedrukte habitattypen zouden eventueel kunnen voorkomen op het terrein. Volgens de Natura2000 Habitatkaart 2014 bevinden zich geen kwalificerende habitattypen op het terrein. Door het veldbezoek is nagegaan of de aanwezige heide toegeschreven zou kunnen worden aan habitatype H4030 Droge Europese Heide en het bos aan habitatype H9120. De heide voldoet aan een deel van de beschrijving van het habitatype, maar het totale oppervlak van de heidevegetatie ligt lager dan het minimumoppervlak voor aanwijzing (100m²). In dezen gaat het slechts om enkele vierkante meters. Het bos op het terrein De Braamhorst vertoont enige overeenkomsten met H9120. Tot het habitatype worden alleen bossen op bosgroeiplaatsen van vóór 1850 en bosopstanden van minstens 100 jaar oud die daaraan grenzen gerekend. Tijdens de inventarisatie zijn weinig typisch oude bomen (dikke bomen, meerstammige bomen met brede onderkant (hakhoutstoof)) gezien. Bovendien is de 'Oude bossen en oude bosgroeiplaatsen'-kaart van Dorland et al. (2012) nageslagen. Hierop is het bos op De Braamhorst niet aangegeven, waardoor geconcludeerd kan worden dat het bos jonger is dan 100 jaar. Als laatste voldoet bosvegetatie die is waargenomen niet aan de minimale oppervlakte van 100 hectare.

3.4.2 Plantensoorten

Tijdens de inventarisatie is een aantal bosplanten gevonden, indicatief voor oud bos en daarmee hogere natuurwaarden. Het gaat hier om de vaatplanten Dalkruid (*Maianthemum bifolium*), Gewone Salomonszegel (*Polygonatum multiflorum*) en de Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*), net als een aantal grote individuen Hulst (*Ilex aquifolium*). Er zijn echter geen onder Flora- en Faunawet beschermde plantsoorten gevonden die staan op Tabel 2 of 3 van deze wet. Alle waargenomen planten staan in Figuur 1 weergegeven, een aantal foto's van de vegetatie is te zien in Figuur 2. In het kaartje is bovendien de locatie van twee tuinvuilstortplaatsen die zich op het terrein bevinden weergegeven (oranje gearceerde gebieden). Mede hierdoor is van een aantal individuen niet met zekerheid vast te stellen of het natuurlijke vestiging of een garden escape betreft. De Gewone Salomonszegel bijvoorbeeld zou op twee plekken uit een aangrenzende tuin of tuinafval afkomstig kunnen zijn. De andere plekken van Salomonszegel zijn aan de zijkant van het terrein gelegen, waar buiten het terrein een bosperceel volgt. Dit maakt het waarschijnlijker dat het hier om wilde varianten gaat. Van andere soorten, zoals de Laurierkers (*Prunus laurocerasus*) en Sterhyacint (*Scilla bifolia*), is zeker dat deze afkomstig zijn uit tuinafval.

Figuur 15 Kaart van De Braamhorst, met plekken waar interessante plantsoorten voorkomen aangegeven met gele cirkels. De nummers corresponderen met Tabel 1, waarin de soorten af te lezen zijn. Oranje gearceerde gebieden geven de twee tuinvuilstortplaatsen weer. Kaart: Google Earth.

Tabel 7

Lijst met interessante plantensoorten die zijn aangetroffen op camping De Braamhorst.

1	Salomonszegel <i>Polygonatum multiflorum</i> (eventueel tuin)
2	Dalkruid <i>Maianthemum bifolium</i> , grote plek (bos) Bosanemoon <i>Anemone nemorosa</i> (eventueel uit tuin), Sterhyacint <i>Scilla bifolia</i> , Rododendron <i>Rhododendron</i> (tuin)
4	Narcis <i>Narcissus</i> (tuin)
5	Veldbies <i>Luzula campestris</i> (bos)
6	Pilzegge <i>Carex pilulifera</i> (heide/bosrand)
7	Blauwe Bosbes <i>Vaccinium myrtillus</i> (bos)
8	Blauwe Bosbes <i>Vaccinium myrtillus</i> (bos)
9	Wilde Kamperfoelie <i>Lonicera periclymenum</i> (bos)
10	Salomonszegel <i>Polygonatum multiflorum</i> (bos)
11	Hulst <i>Ilex aquifolium</i> (oud) (bos)
12	Salomonszegel <i>Polygonatum multiflorum</i> (bos)
13	Bosbes <i>Vaccinium myrtillus</i> (bos)
14	Struikheide <i>Calluna vulgaris</i> (heide)
15	Hulst <i>Ilex aquifolium</i> , Klein Springzaad <i>Impatiens parviflora</i> (bos)
16	Hulst <i>Ilex aquifolium</i> , Klein Springzaad <i>Impatiens parviflora</i> (bos)
17	Lelietje-van-dalen <i>Convallaria majalis</i> (tuin)
18	Maartsviooltje <i>Viola odorata</i> , Mahonie <i>Mahonia aquifolium</i> , Bosaardbei <i>Fragaria vesca</i> (tuin)
19	Overblijvende Ossentong <i>Pentaglottis sempervirens</i> , Gevlekte dovenetel <i>Lamium maculatum</i> , Laurierkers <i>Prunus laurocerasus</i> (tuin)
20	Wilde akelei <i>Aquilegia vulgaris</i> (tuin)
21	Gevlekte dovenetel <i>Lamium maculatum</i> (tuin)
22	Muizenoor <i>Hieracium pilosella</i> (bosrand)
23	Vroege haver <i>Aira praecox</i> (heide)
24	Struikheide <i>Calluna vulgaris</i> (heide)

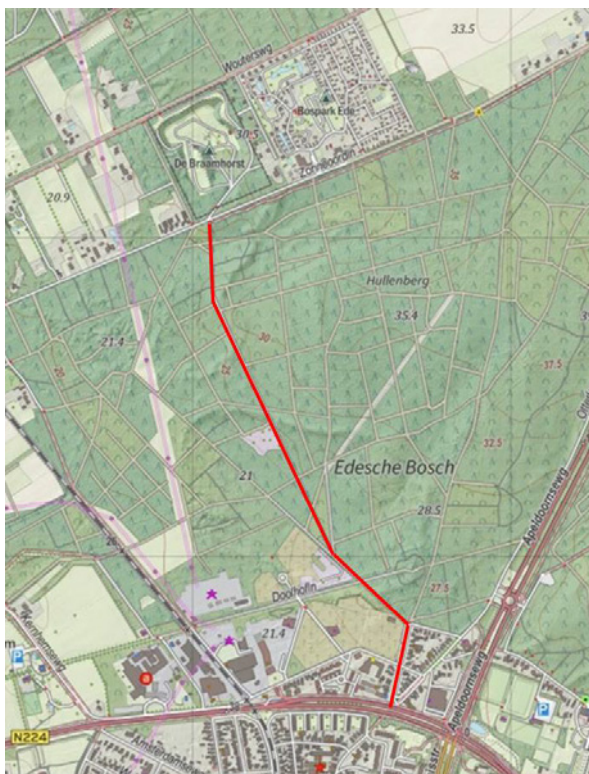

Figuur 16 Van linksboven naar rechtsonder: Wilde Kamperfoelie (*Lonicera periclymenum*), Blauwe Bosbes (*Vaccinium myrtillus*), Salomonszegel (*Polygonatum multiflorum*), Dalkruid (*Maianthemum bifolium*), Lelietje-van-dalen (*Convallaria majalis*), Wilde akelei (*Aquilegia vulgaris*), Muizenoor (*Hieracium pilosella*), Hulst (*Ilex aquifolium*) en een paar vierkante meter met struikheide (*Calluna vulgaris*). Foto's: Daisy de Vries©.

4 Voorlopige conclusies en aanbevelingen

Met het veranderen van het bestemmingsplan zullen 60 units geplaatst worden op camping De Braamhorst, waarin 300 personen gehuisvest zullen worden. Allereerst betekent dit dat er bebouwing geplaatst zal worden in het gebied en ten tweede zal er het gehele jaar bewoning plaatsvinden. Daarnaast wordt verwacht dat er een intensiever voetverkeer vanaf de camping richting het centrum van Ede zal plaatsvinden (Figuur 16).

Figuur 17 De rode lijn geeft de meest waarschijnlijke looproute weer vanaf camping De Braamhorst naar Ede-centrum. Kaart: Topografische dienst Emmen.

Verwachte effecten op Natura2000-gebied De Veluwe en externe werking

Er worden geen effecten verwacht op Natura2000-gebied de Veluwe.

Volgens de uitgangspunten van de Aeries-berekening is het niet waarschijnlijk dat het aantal verkeersbewegingen toeneemt ten opzichte van de huidige situatie, dus een verhoogde stikstofdepositie wordt niet verwacht. Op basis hiervan wordt er geen externe werking verwacht op Natura2000-gebieden in de (directe) omgeving.

Ook voor de andere geplande activiteiten, het geplande asielzoekerscentrum, wordt op voorhand externe werking van de activiteiten op habitattypen en soorten van Natura2000-gebied De Veluwe uitgesloten.

Geconcludeerd kan worden dat een ontheffingsaanvraag NB-wet niet nodig is.

Verwachte effecten vogels

Op De Braamhorst zijn tijdens de quickscan geen beschermde vogelsoorten waarvoor Natura 2000 de Veluwe is aangemeld waargenomen als broedgeval. Wel zijn passerende zwarte spechten waargenomen. Op de camping komen voor de Ff-wet voornamelijk algemene broedvogelsoorten voor, met uitzondering van enkele Tabel 3-soorten zoals de bosuil en buizerd, die het gebied zeer waarschijnlijk gebruiken als foerageerhabitat.

Verwacht wordt dat de activiteiten op het terrein van De Braamhorst geen significant negatieve effecten zal hebben op de aanwezige vogels, maar dat er mogelijk wel een effect kan zijn op de soorten, vooral zwarte specht, die in de zone vanaf de camping tot aan Ede voorkomt in het Edese bos. Overigens wordt de laan nu al vanuit de kant van Ede volop gebruikt door recreanten en hondenbezitters gedurende de dag.

Het toekomstig gebruik en de daarbij eventuele behorende veranderingen kunnen ertoe leiden dat effecten optreden bij de zwarte specht en wespandief. Op dit moment is onbekend wat er is toegestaan voor asielzoekers. Maar aanpassingen in de directe omgeving, zoals tijdstip van activiteiten, toegankelijkheid, toename verlichting e.d. spelen hierbij een rol.

Verwachte effecten op vleermuizen

De vleermuizen die op De Braamhorst voorkomen, betreffen foeragerende dieren. Er zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld. In de directe omgeving zijn lanen en bospercelen met oude bomen, waarin voldoende mogelijkheden zijn om te verblijven (zie ook de aanwezigheid van de zwarte specht. Zijn holtes worden ook door vleermuizen en boommarters gebruikt). Er wordt geen negatief effect verwacht op vleermuizen.

Het is voor Alterra onbekend hoe het toekomstige verlichtingsplan rondom en op het terrein eruitziet. In de scope van dit project is het toekomstige verlichtingsplan niet meegenomen en daarmee blijft het onduidelijk of er mogelijke effecten optreden op beschermde natuurwaarden.

Verwachte effecten op overige fauna

Tijdens de quickscan zijn nauwelijks tot geen zwaar beschermde soorten waargenomen, met uitzondering van de boommarter. Gezien zijn gedrag, markeren van objecten, valt De Braamhorst in zijn homerange. (Mannelijke) boommarters hebben een zeer grote homerange (activiteitsgebied) van enkele vierkante kilometers. Er zijn geen vaste verblijfplaatsen of nestbomen aangetroffen op het terrein. De nieuwe bestemming van De Braamhorst kan leiden tot een verminderd gebruik van het terrein voor de boommarter, maar dit kan worden gezien als een zeer geringe afname.

Op De Braamhorst worden geen effecten op populatieniveau verwacht op de overige faunasoorten.

Verwachte effecten op habitattypen en flora

Het jaarrond aanwezig zijn van mensen op De Braamhorst zal leiden tot een intensiever effect van betreding en vertrapping van planten. Indien bebouwing zal worden uitgevoerd op het grasland, het gebied dat niet valt binnen Natura 2000, zullen er op dit gebied geen verstrekkende gevolgen zijn. Om een idee te krijgen van de mate van verstoring die de activiteiten zouden hebben in heide- en bosmilieus, wordt gebruikgemaakt van de Natura2000 Effectenindicator. Het bos is gevoelig voor oppervlakteverlies en verstoring door mechanische effecten. Hierbij moet bovendien vermeld worden dat de soorten indicatief voor oud bos zich slecht zullen kunnen aanpassen aan verstoring en dus waarschijnlijk zullen verdwijnen. Deze planten kunnen zich lastig verspreiden en elders vestigen en hebben specifieke milieueisen. Het is ook niet waarschijnlijk dat deze planten zich snel weer zullen vestigen als de verstoring voorbij is. Droge heide is net als het bos gevoelig voor oppervlakteverlies (er is al weinig aanwezig) en verstoring door mechanische effecten.

Op basis van het te verwachten gebruik geldt voor de flora dat betreding en bebouwing kunnen leiden tot afname en/of lokaal verdwijnen van plantensoorten. Tijdens de quickscan zijn er echter geen plantensoorten aangetroffen die vermeld staan op Tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet en waarvoor bij een ingreep/initiatief een ontheffing op de Flora- en faunawet nodig zou zijn.

Aandachtspunten

Op De Braamhorst zelf komen in de huidige situatie geen wilde zwijnen voor. Hier is het toegangsbeleid ook op gericht. Als het terrein in de nabije toekomst wordt opengesteld, bestaat de mogelijkheid voor de wilde zwijnen om zowel via de hoofdingang (Figuur 17) als de achterpoort het terrein te betreden. Indien dat het geval is, zullen de wilde zwijnen de aanwezige grasvelden omwroeten waardoor geschikt habitat ontstaat voor beschermde soorten, zoals zandhagedis en levendbarende hagedis. Ook het hekwerk rondom De Braamhorst dient met het oog op dit punt goed te worden onderhouden.

Figuur 18 Toegangspoort naar De Braamhorst. Foto's: Fabrice Ottburg©.

Langs de verwachte looproute (Figuur 16) ligt aan de bomenlaan een klein heideveld (Figuur 18). De Boomleeuwerik en Roodborsttapuit zijn hier in deze quickscan niet vastgesteld, maar het is niet uitgesloten dat dit op termijn wel wordt benut als broedhabitat. Vanwege de directe ligging naast de bomenlaan/looproute is het niet uitgesloten dat dit heideveld door de asielzoekers als recreatieterrein gebruikt gaat worden.

Figuur 19 Bomenlaan richting Ede en rechts heideveld aan deze bomenlaan. Foto's: Fabrice Ottburg©.

Een van de aandachtsoorten die nu door zijn verborgen levenswijze in de quickscan niet naar voren is gekomen, maar die zeer waarschijnlijk op De Braamhorst voorkomt, is de hazelworm (*Anguis fragilis*). De soort heeft een voorkeur voor bossen met open plekken, bosranden dan wel mantelzoomstructuren. Vooral deze laatste zijn ook aanwezig op De Braamhorst. Indien de activiteiten van dien aard zijn dat deze structuren wijzigen, dan wordt aanbevolen om aanvullend onderzoek te laten verrichten naar het voorkomen van de hazelworm.

Bij de inrichting van De Braamhorst, onder andere bij het plaatsen van woonunits, grondwerkzaamheden en dergelijke activiteiten, dient rekening te worden gehouden met alle aanwezige soorten die worden genoemd in de Flora- en faunawet. Dus ook de minder beschermde soorten die voorkomen in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Voor al deze soorten geldt dat de zorgplicht van toepassing is.

Literatuur

Dorland, G.J. van, R.J. Bijlsma, D. Bal en J.A.M. Janssen, 2011. *Een kaart van de oude bosgroeiplaatsen in Nederland. Basisbestand voor de bepaling van de landelijke verspreiding van de habitattypen Beuken-eikenbossen met hulst (H9120) en Oude eikenbossen (H9190)*. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 2376. 26 blz.; 9 fig.; 4 tab.; 5 ref.

Alterra Wageningen UR
Postbus 47
6700 AA Wageningen
T 0317 48 07 00
www.wageningenUR.nl/alterra

Alterra-rapport 2756
ISSN 1566-7197

Alterra Wageningen UR is hét kennisinstituut voor de groene leefomgeving en bundelt een grote hoeveelheid expertise op het gebied van de groene ruimte en het duurzaam maatschappelijk gebruik ervan: kennis van water, natuur, bos, milieu, bodem, landschap, klimaat, landgebruik, recreatie etc.

De missie van Wageningen UR (University & Research centre) is 'To explore the potential of nature to improve the quality of life'. Binnen Wageningen UR bundelen 9 gespecialiseerde onderzoeksinstituten van stichting DLO en Wageningen University hun krachten om bij te dragen aan de oplossing van belangrijke vragen in het domein van gezonde voeding en leefomgeving. Met ongeveer 30 vestigingen, 6.000 medewerkers en 9.000 studenten behoort Wageningen UR wereldwijd tot de aansprekende kennisinstellingen binnen haar domein. De integrale benadering van de vraagstukken en de samenwerking tussen verschillende disciplines vormen het hart van de unieke Wageningen aanpak.

To explore
the potential
of nature to
improve the
quality of life

Alterra Wageningen UR
Postbus 47
6700 AA Wageningen
T 317 48 07 00
www.wageningenUR.nl/alterra

Alterra-rapport 2756
ISSN 1566-7197

Alterra Wageningen UR is hét kennisinstituut voor de groene leefomgeving en bundelt een grote hoeveelheid expertise op het gebied van de groene ruimte en het duurzaam maatschappelijk gebruik ervan: kennis van water, natuur, bos, milieu, bodem, landschap, klimaat, landgebruik, recreatie etc.

De missie van Wageningen UR (University & Research centre) is 'To explore the potential of nature to improve the quality of life'. Binnen Wageningen UR bundelen 9 gespecialiseerde onderzoeksinstituten van stichting DLO en Wageningen University hun krachten om bij te dragen aan de oplossing van belangrijke vragen in het domein van gezonde voeding en leefomgeving. Met ongeveer 30 vestigingen, 6.000 medewerkers en 9.000 studenten behoort Wageningen UR wereldwijd tot de aansprekende kennisinstellingen binnen haar domein. De integrale benadering van de vraagstukken en de samenwerking tussen verschillende disciplines vormen het hart van de unieke Wageningen aanpak.

